

Önsegély, szolidaritás, az igazi lélekmentés utja.

Írta: Wanko Gusztáv az O.K.H. elnöki osztályának főnöke.

A gazdák részéről általános-ságban azt a panaszt halljuk, hogy a mai kedvezőtlen hitelviszonyok és magas kamatok mellett nem lehet jövedelmező mezőgazdasági termelést folytatni. Ezzel szemben megállapítható, hogy a szövetkezetek hitelnyújtás terén koránt sem oly kedvezőtlen a helyzet, mint első pillanatban látszik. A fontos csak az, hogy a gazdák az egyes hiteltípusokat szükségleteinek megfelelő arányban használják fel s oly célokra fordítsák, melyek a mezőgazdasági üzem jövedelmezőségének emelésével összhangba hozhatók. Meg kell gondolnunk, hogy a hitelszövetkezetek által nyújtott hitelek közül az exportcélokra folyósított hitelek 7 és fél-7%-osak, az átmeneti kölcsön 8%-os, a beruházási és dollárkölcsön átlag évi 9% kamatterhet jelent a gazdáknak nézve s így ha a szövetkezetek által nyújtott összes hiteltípusok kamatlábait összevetjük és egy nevezőre hozzuk, egy 8 1/2%-os átlagkamatlábát kapunk, mely még a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyok között sem tekinthető elviselhetetlennek s mely nem is magasabb, mint a hitelszövetkezetek által békeidőben folyósított hitelek átlagos kamatlába.

A felvett kölcsönök felhasználásánál azonban ma a gazdának egyrészt a mindenkori piaci helyzethez kell igazolnia, másrészt arra kell törekednie, hogy az egyoldalú termelés helyett azt minél változatosabbá tegye.

Ennek ellenére is kétségtelen, hogy a gazdaközönségnek a hitel-igények kielégítése terén bizonyos nehézségekkel kell megküzdenie. Ennek legfőbb oka azonban az, hogy az infláció következtében a

hitelszövetkezetek saját tőkéi úgy-szólván megsemmisültek, holott ismeretes, békeidőben a szövetkezetek a hitelek legnagyobb részét saját erőikből folyósították. Miután pénzünk értékállandósága ismét visszatért, a hitelszövetkezeti hálózat kebelében is megindult a saját tőkék képződésének folyamata az üzletrészek és betétek gyűjtésének formájában s kétségtelen, hogy ez az út melyen a hitelviszonyok enyhítését a legkönnyebben elérhetjük.

Mindent egybevetve megállapíthatjuk, hogy még a jelenlegi kedvezőtlen terményértékesítési viszonyok között is lehet és kell jövedelmezően termelni, mint ezt az állattenyésztő dunántúli gazdák példája bizonyítja, csak számot kell vetni a mindenkori piaci helyzettel s józan előrelátással, szorgalommal és takarékosággal kell irányítanunk a mezőgazdasági termelést.

Ezen az úton haladva nagy és hatalmas eredmények érhetők el. Az okos magyar gazda öserőtől és életöszöntől sugalva megtalálta már azt a egyszerű gondolatot, hogy a magyar gazda kényerét közvetítő kereskedelem ki-zárásával juttassa el olcsóbb és jobb minőségben a fogyasztóhoz és ezen az úton haladva nemcsak ő, mint termelő, találja meg a számítását, hanem a fogyasztótársán is igyekszik könnyíteni. Ez azt mutatja, hogy a magyar televény legértékesebb rétegében nem veszett ki az önsegély gondolata, hanem valóságok idején új és értékes gondolatokat tud kitermelni.

Ma csak egy, szent érdekét ismerünk, a termelők és fogyaszt-

tók közös érdekét. Ezt pedig csak lassu, fokozatos, erőteljes szervezkedés útján tudjuk megteremteni, épen ezért, amennyire érdeke az agrártársadalomnak, hogy önsegélyterén a termelés minden vonatkozásában szervezkedjék, hogy ezáltal anyagi és erkölcsi érdekét növelje, épen olyan fontos érdek, hogy a fogyasztók szervezete is egy szilárd falanxszá kovácsolódjék és igyekezzék jólbevált szövetkezeti szervezetei alapján a termelővel való szoros kapcsolatot felvenni.

Ebből a kölcsönös, céltudatos, hatalmas tömegeket mozgató szervezkedésből, ha az még kiegészül a magyar áru pártolásával, fogunk elérkezni az igazi gazdasági gyógyuláshoz.

A magyar agrártársadalom sulyban értékben csak úgy növekedhetik, ha önmagából merit erőt ehhez a nagy munkához és félre-

téve minden kishitúséget, bizva önmagában; a szervezkedés útján egy egységes agrárfrontot alkot azzal a szent céllal, hogy ezen szoros szervezet a magyar agrártársadalomnak összes anyagi és erkölcsi kérdéseit az önsegélymunka szolgálatába állítja a társadalmi szolidaritás nemes elvei alapján és ha ezt a példát a fogyasztóközönség, melyben az ország polgárságának hatalmas tömegei kivétel nélkül bennfoglaltattak, szintén követni fogja, akkor nemcsak az ipari kartelek mammothatalmát fogjuk tudni megtörni, hanem a kartelek korlátlan hatalmával szemben szegezünk, egy olyan hatalmas szervezetet, amely a szövetkezeti szervezkedés hatékony eszközeivel a kartelfront minden törekvéseivel szemben sikerrel fogja tudni felvenni a harcot.

Mi szükséges a gazdasági javuláshoz...

A gazdaság minben ágában hanyatlás van. Minden néven nevezendő termékeiről lefelé morzsolódnak, egyik nagyobb mértékben a másik mérsékeltebb tempóban engedi árait lefelé mérsékelni.

Sokan eredménynek tartják, az áruk árainak esését, sőt a nagytömeg szeretné, ha nagyobb léptekkel rohanna az áresés, mert a részükre feltétlen eredmény volna. De vajjon nem-e fognak, az áresések még nagyobb gazdasági bámulást elő idézni?

Ha a gazdasági megoldás a jelen pénzügyi rendszer mellett várjuk, akkor elmaradhatatlanok a további áresések, melyek lassu léptekkel fognak a maguk törvényein lefelé haladni. Fel váltva egysznr az egyikben lesz nagyobb áresés, majd a másikban.

Ellenben ha az áruban is beállhatna, oly mérvű árlemorzsolódás, mint a tőzsdén az értékpapiroknál néha előfordul, hogy gyors ütemben pl. 90% árlemorzsolást el tudna érni, akkor nem érezné a nemzet nagy tömege a gazdasági változást. Csak azok a szervek, melyek láncolatban az áruval össze van-

nak kötve. De ily mérvű áresés az áruban csak évtizedeken keresztül állhat be, ami semmi szín-alatt nem a javulás méreteihez vezet, hanem a fájdalmas vajudást hozza.

Panasszal van tele a világ gazdasági szerve, a földbirtokos, a kisgazda, a nagyiparos, a kisiparos, a nagybank, a kisbank és a nép minden rétege. A földbirtokos szítja a gyárosokat, a bankokat; a gyárosok és a bankok okolják a kormányt, hogy nem tud külföldről pénzt szerezni — nem is szerezhet, mert ott nincs; bizonyítja a 15 millió munkanélküli. — És így megy a végtelenségig. — alapszámban senki sem bűnös és senki sem hibás.

A nagybankok, a nagy gyárak, a nagy földbirtokosok és az állam teleszipantották magukat külföldi kölcsönökkel s egyéb elzálogosítással és mégis, még kevés a pénz; sőt rosszabbodik a gazdasági helyzet.

— Bizony kevés e pénz! Ha a technika nem szárnyakon repülne akadály nélkül, akkor elég volna a pénz. Ha nem volna autó, repülő, rádió és

„A MUNKA” TÁRCAJA

Változatok a „Tarjáni lány” hangosfilm körül.

A tarjáni lány határozottan csinos. Haja szénszékete, szemei acélkékek. Szívében forró vérhullámok szaladoznak és folytonégek, mint a Hirschkölyha. Lelke átlátszóan tiszta, mint az üveggyári fehér kristályváza. Amellett aranyosan jókedvű és trilláitól hangos a Pécskölyha meg a Kalvaria környéke. Mindenütt ott találhatók akár a jótékonyosság szöszölgő munkára akár a bánya, acélgyári, vagy a cigánymuzsika szöszölgő táncra. Megfelelő számban nemcsak az elemi meg a polgári iskolákat foglalják el, de a gimnáziumot is és a harc a tiúk és lányok között már a gimnázium első osztályától kezdve rohamlépésekben indul meg s bizony a mindenből kitérő érettségi bizonyítvány jórésztben, az ő kezükbe kerül. De megindul a nagy kiegyenlítődés. Az élet küzdelme ugyan még az érettségi után is tart, mert elég nagy percentben kitáru előtűk az egyetemi fakultások minden kapuja az orvosítól a bölcsészeti karig. A kereskedelmi iskolák minden foka; a szépművészetek közép és magasabb iskolái; a színház, a zeneakadémia sok tehetség előtt nyitja meg kapuit. Verseket írnak, a regényírás magas fokozatáig emelkednek. Az is megcsik, hogy főiskolákat, az Amazonit szabás-

és várrócurusokba járnak. Irógépeken kopognak, a sport minden ágával megpróbálkoznak. Lovagolnak, vívnak, usznak, autót vezetnek és embert gázolnak; aeroplant irányítanak és repülnek, mint az angyalok, majd lefullnak, mint a bukkolt angyalok. Téniszben világhíre tesznek szert, átusszák a Boszporust, a Balatont és a La-Manche csatornát. Háborukban mint hihordók és ápolónok elsőrangú szolgálatot teljesítenek. A szövetségben diplomatiái kiküldetés vár rájuk. Hol hidegek, mint a jég, hol tüzesek, mint a láva, Gyujtogatnak (sziveket) mérget kevernek, egymás hajába kapnak és az elámuló, megbabonázott, elbűvölt akarat nélküli férfilény kétségbeesett helyzetében, suggerálva, az amor és a libido varázsa nyomán énekel: „Képeddel alszom el, képeddel ébredek.” Majd igazán felébred a férfi, elszállt a mámor; süvit, fuj a józanság szele és ebben az állapotában egész lelkéből megveti a női nemet. De egyet fordul a világ és hajh kezdődik újból a divina comedia a szívek kedves játéka. És ebben a vigasztalan, önmagával és a világgal meghasonlott férfi állapot idejében megindul a nyári szünidőben Pálfalváról Tarján felé a lánycserkész csapat. Derült széparcu, üde fiatal lányok. Jönnek, menetelnek szilárd, katonás lépésekben a Polk vendéglő felé. Szemükben okosság világol, bájos mozdulataik, mutatványaik, ének-számaik, szavallatuk, finom modoruk, szerény mégis önértékes fellépésük első-

dorta a férfivilág elernyedését, rosszhangulatát. Elszállt nyomozó szörnyetege a nőgyűlöletnek és a diadalmas asszony újból lábai előtt láthatta a legyőzött, a behódolt férfit. Bőséges és jelesül előadott programjuk legsikerültebb száma a „Főzőkanáltánc” volt. Aztán elbucsztak. Szívüket mégis itt hagyták igaz, hogy csak a „Magyar Cserkészleány Szövetség” képes levelezőlapján.

Alig vettünk búcsút a kedves cserkészleányoktól, új nagy felhivatalos társadalmi eseménynek hódolt Tarján egész közönsége. A szeptember 7—8-iki kettős ünnepen zajlott le a „Lövészünnepély.” A magyar ősrégi fegyvere ugyan a kard volt és ez a fegyver természetének is jobban megfelelt a buzogánnyal együtt (űsd, vágd) De mióta a puskaport felfedezték a löfegyvert is jelesül kezeli amit legjobban bizonyít a nemzetközi galamb-lövő versenyeken elért számos magyar résztvevő elsőrangú teljesítménye. A löfegyver tökéletesedésével a célbalövés kezdett elterjedni. Egymás után jöttek létre a lövészegyesületek. A Move szárnya alatt Tarjánban is megalakult és a város polgármesterének lankadatlan, eredményes agilitása olyan eredménnyel járt, hogy ma Tarján egyik legromantikussabb helyén a magasba emelkedik a pirostornyú kilátó s mögötte helyezkedett el a célzó terület. A lövészünnepély, amely igen számos, kedves vendéget csalogatott Tarjánba első napján nagy-szabású teaestéllyel indult meg a Róm.

Kath. Kör helyiségében. Négy főasszony és tizenkét háziasszony vezényletével a Róm. Kath. és Evang. Leányegyesületek a szép, fürgé, gondos fiatal lányok egész seregét bocsájtotta a cél rendelkezésére. A terem hangulata izzó, a jókedv fokozódó; az arcok kipirultak a helybeli és vidéki messzeföldről is érkezett vendégek láthatóan kitünően érezték magukat és már megértett az első hangulat emelkedettségén, hogy a következő napon a lövészünnepély jelentősége fokozódni fog. Ez be is következett. A gyermekjátéster és környéke ilyen fényes, ragyogóan színpompás képet még nem látott. A figyelműsem nem tudott betelni a körültekintő, minden dicsőretet megérdemlő rendezés nyomán létrejött események gyors lefolyású színes képén. A szépséges lövészszülő-szögberekek a jelmondatokkal; a főherceg megérkezése, a magyar diszruhába öltözött előkelő asszonyok serege, az egész környék a szeptember eleji napsugár fényében valóban felejthetetlen látványt nyújtott. És e fényben, e pompában e szívet felemelő hangulatban eleinte csak suttogva, hogy az ünnepélyt ne zavarja, majd mindig erősbödvé szétfutott mindenütt a megrázó hír, hogy a város diszpolgára, kicsak nemrégén tartotta a főtéren a megafonon keresztül nagyhatású politikai beszédét örökre itthagya országos működésének színhelyét. Megindult a főváros előkészülete a temetésre. A képviselőház kupolatermében elhangzottak Wlassics, Kle-

egyéb ördögös masina, ha nem járnok ezüstróka, perzsa s egyéb szörme bundában s ha nem öltönek magunkra váson, selyem és szövet ruhákat, hanem itthon kötött darócban járnánk, akkor elég volna a pénz! — Gépek és öltözékek felfalták a pénzt. . .

De hát lehet, lehetséges ezeket a nagy nagy Isteni adományokat megállítani? — Nem lehet! Nincs visszafelé út csak előre! Előre kell haladni a fejlődés felé. Hiába minden olyan okoskodás, mely a fejlődő kort meg akarja állítani; ezt nem lehet.

És ha egyes országok gazdasági állapotát vizsgálom, akkor két olyan állam emelkedik ki, jobb gazdasági viszonyokban, amelyiknek jegybankjuk a legnagyobb aranypótlásról gondoskodik, még pedig: Egyesült Államok és Franciaország. Dacára annak, hogy a két államban állandó bevándorlás van. S ha, még hozzá veszem a belső szaporulatot, akkor aránylag duplázott jobb gazdasági helyzet van a két államban, mint nálunk vagy a környező államokban, ahonnan állandóan kivándorolnak az emberek. Tehát az arany nem lehet igazságos mértékadó, mert a többi államok nem szenvedhetnek kárt, azért mert nem esnek abba a kellemes helyzetbe, mint az Egyesült Államok és Franciaország. És ha még el is osztanák az aranyat a nép arányában, akkor sem elégíti ki a meg-

lévő arany, az áru termelést. Szóval-szóra a valóság az, hogy az arany is olyan áru termék, mint bármilyen más áru. És akkor a modern kor arany nélkül még mindig nem tud létezni, illetve a jegybank.

Ha pedig azt hisszük, hogy az olcsóbbodással is a javulás felé közelgünk, akkor soknak keserves és fájó eredményben lesz részük, hogyha úgy gondoljuk, hogy a betét állomány emelkedésével és a váltótárca apadásával, a gazdasági javulás mértékjelzője, hanem ellenkezője, éppen ez igazolja a hanyatlást a termelésben és a vállalkozásban, ha továbbra is áresések lesznek elhettünk készülvén arra, hogy a betét állomány még emelkedni fog és a váltó tárca pedig, apadni fog, mert nem lesz olyan vállalkozó, aki előre látható veszteségbe fektesse pénzét.

Javulás kelléke: Csináljunk egy kontrollt mindenről, hogy miért kellet a bank, a váltó, a jegybank. És miért fejlődött a technika, az építkezés, az élet standard stb. Figyeljünk az áru, az arany és a nép szaporulatára. S ha ezek birtokában vagyunk, akkor rájövünk arra, hogy miért kevés a pénz a földbirtokosoknak, a gyárosoknak, a bankoknak, a polgárságnak és az államnak. És akkor be-fog következni az, hogy a jegybank a tényleges hivatását fogja betölteni.

Paraszt Deák.

Szociális pénzügyi politika.

A gazdasági helyzet megromlása világszerte kedvezőtlenül befolyásolja az államháztartást, mert az állami bevételek csökkenését eredményezte. Ami a leggazdagabb országokban bekövetkezett, attól Magyarország sem maradt megkímélve és a kormány elhatározta, hogy az állami kiadások terén a legmesszebbmenő takarékoskosságot lépteti életbe. A mezőgazdaság rossz helyzete ezenfelül elkerülhetetlenül szükségessé tette, hogy a válságtól leginkább sújtott lakosság fokozott támogatásban részesüljön. Amidőn tehát egyfelől az állami bevételek csökkenésére kellett pótlást találni, másfelől a mezőgazdaság megsegítése újabb kiadásokat okoz az államnak.

E kettős feladat megvalósítását célozza az a törvényjavaslat, amelyet Wékerle pénzügyminiszter terjesztett be kedden a képviselőháznak az állami kiadások apasztásáról. E javaslat elsősorban arról intézkedik, hogy már a folyó évi költségvetésben 45 millió megtakarítást lehessen elérni, anélkül, hogy az állami alkalmazottak fizetését le kellene szállítani, vagy pedig az állami alkalmazottakat nagyobb számban el kellene bocsátani. E megtakarítás részint a dologi kiadások megszorításával, részint pedig a jutalmazásokra és segélyezésekre szolgáló összegek felére szállításával, valamint a kiküldetési és átköltözködési költségek csökkentésével fog megvalósulni.

Ellenben a beruházásokra szánt összegekben a kormány semmit sem óhajt elvonni, mert hiszen ez a munkakalkuláció csökkentését hozná magával, holott a kormány tudvalólag nagyarányú közmunkákkal és beruházásokkal fogja enyhíteni a munkanélküliséget.

Minthogy szociális szempontból kerülendő volt a tisztviselők újabb B-listázása, vagy elbocsátása, de az általános fizetésszállítás ellen is ugyanez a szociális megfontolás szólt, a kormány a személyzeti kiadások apasztására olyan tervet készített, amely kerüli az erőszakos leépítést, de mégis biztosítja a tisztviselői létszám fokenkénti apasztását. E terv szerint a következő hat esztendőn keresztül megüresedő állásokat nem fogják betölteni és így el fogjuk érni, hogy e hatévi időszak végén az állami alkalmazottak létszáma körülbelül tizenháromezer fővel lecsökken majd száztízezerre, ami végeredményben a személyzeti kiadások tekintélyes csökkenését fogja eredményezni.

Az állami bevételek csökkenésének ellensúlyozására azonban gondoskodni kellett egy igazságos és méltányos bevételi többletről is, amelyet a pénzügyminiszter abban talált meg, hogy az eddigi kereseti adón kívül valamennyi fix fizetésű, akár köz-akár magánal-

kalmazott járandósága, valamint a részvénytársaságok igazgatósági tagjaitól az élvezett tantiémek után külön adót fog szedni, amelyet azonban csak az 1931-32 költségvetési év végéig kell majd fizetni. Ez a külön adó a szociális szempontok figyelembevételével a legalsóbb fizetési fokozatokban egészen csekély. Sőt heti 30 pengő, illetve havi 120 P. járandóságig a kereset teljesen adómentes, (hólt eddig a kereset-adó adómentes értékhatára csak heti 20, illetve havi 80 P.) Az alsóbb fokozatokban az új különadó egészen enyhe és lassan fokozódik a fizetések emelkedésével, abból a helyes gondolatból kiindulva, hogy a nagyobb fizetés, nagyobb adót bír el. Tízezer pengőn felül az adó már a járandóságnak egytized része. Ugyanily progresszív adó fogja terhelni a jövőben az igazgatósági tantiémeket, amelyek már eddig is súlyos adózás alá estek. A fix fizetésekre rótt ez új adó minden esetre sokkal csekélyebb áldozatot ró a kis és középfizetésű köz és magántisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra, mint amennyit jelentett volna rájuk nézve a fizetések leszállítása.

A kisemberekről való gondoskodás terén a kormány még egy lépéssel tovább ment, amikor a rokkantadót a következő öt esztendőre lenntartja. Ugyanis ezt az adót annak idején csak öt esztendőre állapította meg a törvény abban a reményben, hogy azután majd külön adó nélkül is fedezni lehet a rokkantak ellátási díját. Az időközben rosszabbra fordult viszonyok azonban ennek az adónak a mellőzését most lehetetlenné teszik. Minthogy pedig a rokkantak ellátásáról továbbra is gondoskodni akar az állam, a rokkantadót további öt esztendőre fenn fogja tartani.

Mindezek az intézkedések lehetővé fogják tenni, hogy a kormány a mezőgazdaság megsegítésére szükséges pénzügyi eszközöket előteremthesse anélkül, hogy a gazdasági életre újabb terheket rójon. A kislétesítések progresszív megadóztatása ellenben azért igazságos, mert a megélhetés az élelmiszerek és a fontosabb iparcikkek bekövetkezett olcsóbbodása folytán a változatlanul maradt fizetések és bérek mellett éppen a fixizetésű rétegekre nézve könnyebbé vált és így csak méltányos, hogy a lakosság nagy gondokkal küzdő egyéb rétegeinek támogatásához a maguk részéről hozzájáruljanak. A takarékoskossági intézkedések alkalmazásával, valamint az állami bevételek csökkentésének ellensúlyozásával a kormány továbbra is biztosítja az államháztartás egyensúlyát, amely minden gazdasági boldogulásnak első alapföltétele.

Hírek és különfélek

Kitüntetett munkások. Kedves ünnepség folyt le f. hó 18-án a városház tanácstermében. A pénzügyminiszter öt salgói munkást tüntetett ki hosszú és becsületes munkájuk elismeréseként ér-

Ha nem akar soha elkészni, használjon Cortrébert precíziós zseborát!

Magyarországi vezérképviselő „KRONOSZ“

Óra- és Ékszerkereskedelmi Részv. társ. Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 4. L. 2.

Dús raktár mindennemű órában és ékszerekben.

Részletfizetési kedvezmény!

Helyi megbízott:

CSONKA ISTVÁN

Starján Acélgári kolónia 86.

mekkel és pénztalommal. Az ünnepélyes jutalom átadáshoz Pályi Pál főispán d. u. gyorvonattal érkezett meg s azonnal a városházára ment, ahol a város és vállalatok vezető egyéniségein kívül Salgóróli igen sok munkástársra jött le az ünnepelteknek résztvenni a családi jellegű ünnepségen. Pályi Pál főispán a munka fogalmáról és megbecsüléséről tartott mély szántású beszédet. Elmondta, hogy az aranyból többet ér a munka értéke, amelyet sokszor és sokan háttérbe szorítanak. Ezt a hazát is karddal és munkával szereztek és tartották meg ősünk. A tatárulást és sok szerencsétlenség után a magyar nemzet munkakészsége és munkabírása szervezte újjá ezt az országot és tette naggyá. Mégis sokszor nem eléggé értékeli a kard mellett a munka szerepét. Ezt a munkát akarta a kormányzó ur értékelni, amidőn az ötödik osztályú érdemkereszttel tüntette ki Andrejovics Jánost, aki nemrég meghalt és bronzéremmel tüntette ki Kadlót János salgói munkásokat. Oklevéllel Pollák András, Ivancsics János és Genge Ferencet. A pénzügyminiszter ur ezenkívül 100—100 pengő adományozott a kitüntetetteknek. A főispán után Rameshoffer Béla a salgói bányá gondnoka a Rima nevében köszöntötte mint munkaadó a kitüntetetteket zárt borítékban nyújtva át a vállalat pénztalomnyát. A jutalmakat és kitüntetések Genge Ferenc köszönte meg meghatót szavakban s ezzel a kedves ünnepség véget ért.

Az Evangélikus Nőegylet karácsonyi vásárját 1930. december 14-én 15-én tartja meg az Acélgári Olvasóegylet átengedett nagytermében.

bersberg, Almásy László, Mayer, Pesti Pál és végeztül Ripka Ferenc főpolgármester a szívekig ható meg-megcsukló érzéstől átszagott bucsuja és a csonka ország egy nagy pótolhatatlan férfiúval csontult meg. Tarján pedig a városháza tanácstermében borús lélekkel tekint a nagy magyar okos, nemes, elgondolkodó arcába. És minő találkozás a véletlenek! Vass miniszter halála után két napra felhangzott a rádió útján az egész országban Beethoven leghatalmasabb művei egyikének a III-ik symphoniának (Eroica) gyászos, megrázó temetési dallama a II-ik tétel utólréteget halotti indulójává. A csatatér, a közelet terén elesett hős a zeneirodalomban egyedülálló műben van megörökítve. Beethoven, kinek jellemvonásai között elsősorban a szabadság érzése volt ebben a symphoniában nem a bölcsészeti, nem a vallásos hős képét örökíti meg. Az ő hőse a szünetnélküli teremtő lélek megzenésítése. Ki minden Fauszt-szerű elemektől mentesen a korlát és akadály nélküli előtörése saját erejének! És ezek közzé a zseni megvilágításával alkotott hősök közé tartozott a mi miniszterünk, ami diszpolgárunk is. Áldás emlékére. . .

És egyszerre beköszöntött a hervadás ideje az ősz. Megszólt a magyar származású, világhírű népszerű tudományos író Ravul Francé cikke a bécsi vezető politikai lap hasábjain, melyekből egyénhagyó sornak a felemelkedés alkalomszerű. Az ősz utat készít a tavasznak.

Stirb und werdel A természet halálózása lassan halad és négy hétig tart. De ez a nagy halálózás, mely a poezisben oly sok alkalmat adott az elegicus hangulatra a természet ismerőinek egészen más jelentőségű, mint az aesthetikának bár bizonyos, hogy a nyár vége egyúttal az élet vége is sok teremtménynek, mely leégett, virágzott, tenyészett. Az első der szívetmegrázó reggele tragicus, ünnepélyeszt vált ki és valóban a halál vasárnapja. A halványsárga, üveges színű égen fehérizzású nap kél fel és az egész táj hideg, szokatlan fényözön ragyogásban merül el. Bemenve a kertbe szomorúság fog el, mert úgy néz ki, mint egy csatamező. Letörve a kapuziner kresse, csüggedten hajtják le fejüket a többi halálukat sejtő virágok is és bánatosan enyhe zizegessel indul meg a levelek hullása. Megkezdődik minden élőnek a menekülése a városokban úgy, mint az egész természetben a téli szállásra vonulása.

Egy fagyos éjen halálosan megmelegedtek szemben ezer és ezer azoknak a száma, kik idejekorán elbújtak biztos menedékbe a fagy elől. Hangyák méhek, bogarak, hernyók, pókók, nem is beszélve a még apróbb lényekről, kik idejében keresték fel téli szállásukat.

És a moha, a fű, a fakéreg, repedéseiben, kövek alatt már az új élet serkedése reménykedik. Eddig Raoul Francé. A zsidó ünnepek is a Jom Kipur-hideg hullámokkal rohant végig a városban. A

hithű zsidóság templomba menet fázósan vette fel a meleg kabátot és e korai hideg érzést csak az a hőhullám melegítette át, mely hozta a hirt, hogy az 1569-ik rohaszono-újév alkalmából New-York polgármestere a város másfélmillió zsidó lakosságának a legmelegebb és legelőszemből üdvözlését küldte. (New-York lakóinak száma hat és félmillió) De az ősz tovább haladt és néhány szép melegenapos beköszöntő után váratlanul fagyos hangulattal folytatta bevonulását. A talajmenti fagyok elhervasztották, ellagyasztották a finom, selymesszirmu salviát, az égő színt kannát. A dahlia, az oleander összeborzongtak, halálos sejtéssel bujtak egymáshoz ágikkal, szirmaikkal. Csak a kitaró és dacos kalendulák állták meg a helyüket s az időnkint mégis kicsillanó napsugárba szerelmesen tekintettek bele és új életenergiát merítettek. Néhány pillangó is elmerészkedett a világos és sötétli őszi virágzsépségekhez és mint utolsó virágüzene, bucsuja az évnek várták pompájuk teljes kibontakozását a hidegen büszke, elegáns, nagy multu, világhírű aristokratikus virágok a chrysanthemek, hogy aztán csapatostul kerüljenek kedves és busz hirnökként a gondozott sírhalmokra. . .

Ezen az őszön beálltak a sokfajta remegések. Már másodízben jelezte a seizmograph a Tarján és környékén észlelt enyhe földrengést. Örökös cyclonok az Atlanti-óceánon Europa felé és az időjárás szeszélyes mintegy agyonkényez-

tetett amerikai milliárdos lady. Ötvenegy halottja van az R. 101. léghajónak, melyet a szél egy magasabb dombhoz sodort, odavágódott, meggyúlt a léghajó és Anglia 51 nagy halottat temetett. A szigetországgal érez az egész világ és a majd büszke, majd gyarló ember megrémülten tekint a sors kiszámíthatatlan esélyei felé. De bár mikor a szovjet dumping okvetlenkedik. Németországban a nacik (national-socialisták) kapaszkodnak az uralom felé; Franciaország rohamosan építi Elzász-Lotharingia határán az erődtímenyeket; a délamerikai államok örökös rebellis légűtelenség harcokat vívnak; China és nyugatindia nem tudnak nyugvóponton jutni akkor a barátságos győző (?) utóállamok gyűrűjétől szorongatott csonkahaza válságai sem csodálatosak. És így a háborgó eseményekbe beleeremeg a vas, a kereskedelem, a szén, a buza. Az ország és a társadalom nem találja helyét. Ingadozik úgy a bank, mint az iparvállalat, sőt ingadozik tisztviselőnek az államiakkal együtt fizetése is. Öt tizenöt perccel kevesebb marad kenyérre, ruhára, mulatságra (ez alatt a cultura is értendő.) Erélyes felzudulásokra ez a hír elhamvadt és az állami tisztviselők más társakkal együtt nyugodtabban fizették az őszi beszerzési szükségletek árát míg tellett. Aztán lezállította az igényeknek a megélhetés minden terén. Pillanatokra felemelkedett a magyarság lelke a szegedi fényes, országos jelentőségű eseményeken, melyhez

JÓT TESZ!

önmagával és rádiójával, ha
VALVO csövet használ.

Kapható: SZÁNTÓ SÁNDOR
rádiószaküzletében!

Kinevezés. Öröndetes hírül közöljük, hogy Olay Endre, Olay Gyula városi tanácsnok fia, aki az elmúlt héten kitüntetéssel fejezte be tanulmányát az orvos szakon, a gyöngyösi alapítványi közoktatáshoz alorvosává kinevezetett.

Zongorahangolás. Rövid időre városunkba érkezett Répay Andor a v. kolozsvári zenekonzerv. tanára, zeneszerző, aki külföldön szerzett szakismerettel zongorát, harmoniumot, rendkívül olcsó áron, a legnagyobb szakismerettel hangol, javít. Dr. Hubay Jenő a zenem. főiskola igazgatójának meleg ajánlásával több fővárosi zenekapacitás, köztük B. Sándor Erzs. kamaráénekesné, Dr. Székelyhidi Ferenc a m. kir. Operaház művészének házi hangolója. A nyár folyamán itt is végzett munkálatokról elismerés nyilatkozott. Az összeomlás óta állás és nyugdíj nélkül van. Szíves pártfogást és pontos címet kér a Blayer üzletbe, Bristol Szálló.

Eljegyzés. Molnár Gizella és Széplaki István jegyesek.

Az Evangélikus Egyetemes Egyház 20-án és 21-én tartotta Bárányvárosi Albert és Geduly Henrik püspök elnökelete alatt évi ülésezését Budapesten, amelyen városunkból Fabini Henrik, Zelenka Ottó, Veress Zoltán és Dr. Csengődy Lajos mint egyházkerületi képviselők vettek részt.

MUNKALKALOM!

Hölgyek és Urak részére.

Az egész Nógrád-Hont vármegyéből megbízható, agilis és intelligens emberek mellékfoglalkozásként, akik a vevőkörzönsséggel való érintkezésre és üzletek lekötésére alkalmasnak érzik magukat egy **világmonopólium** terjesztésével még a mai viszonyok között is biztos keresethez juthatnak. Jelentkezzen minél előbb lehetőleg személyesen minden szombati napon a délelőtti órákban, vagy kérjen ismertetőt.

Perl ügynökség

Balassagyarmat.
Postafiók 31.

Templomszentelés volt október 12-én Lapujtón. A roznyói püspökség magyar helynöke megbízásából Horváth László végezte a teljesen renovált templom felszentelését. A nehéz gazdasági viszonyok dacára is oly készséggel adakozott a nehezen dolgozó munkásság és földművesnép a templom renoválására, hogy ez csak a hivek jóságára vall. Lelkivezérük nemes intencióit igyekeznek követni, aki minden hívőjének igaz barátja s aki érdeküket illetékes helyen mindig védi és munkálja.

fogható évtizedek óta nem volt. Napvilágot láttak a Corvin láncok, koszorúk és diszjelvények (ide nem tévedt egy sem.) De a magyar hét nem igen éledt fel. Az újságok lelkesedtek és lelkesítettek, de a fővárosi nagy iparostestületek második felvonulását elmosta az országos eső. Eből az esőből bőven volt része városunknak is. Áztunk és fáztunk; dideregünk és a belső tűz sem melegített, mert ha a napi sajtó példányai a kezünkbe kerültek abból valami jó sem tártult szemünk elé. Az aránylag inségeseknek oda kell ajándékozni obulusait azoknak, kiknek még tellik és országjárta megindult az inségakció. A fővárosban az ország első asszonya a Kormányzó nemesszöv. nagylelkű felesége vezeti az inségakciót. Városunkban a Mansz és buzgó erélyes elnökönje, a város első asszonya a városi hatóságokkal karöltve követ el minden lehetőt az inségakció sikere érdekében. Még ebben a nehéz gazdasági válságok okfelelőségében is lesz eredmény a fővárosban úgy mint városunkban és a közeledő karácsony ünnepén a humanitás és a szeretet fogja meggyújtani önzetlenül a karácsonyi gyertyácaikat és a szenvedő, bajlódó, nehéz események előtt álló, a világot, a civilizációt fenye-

A Róm. Kath. Szent Erzsébet Nőegylet folyó hó 16-án bensőséges meleg ünnepség keretében ünnepelte meg védszentjének névünnepe a Róm. Kath. Olvasókör nagyertermében. — Az ünnepséget a magyar Hiszekegy nyitotta meg, amelyet a Róm. Kath. Dalárda énekelt. Utána szétterebent a függöny és művésziesen összeállított keretben megjelent Szent Erzsébet alakja — rózsákat tartva kötétyében — akit Horváth Károlyné szentélyesített meg nagy átézéssel. — Az előkép előtt Virág Ilona kongreganista kedves verssorokban mondta el Szent Erzsébetről szóló rózsá legendát. — A közönség nagy tetszését hosszantartó tapssal fejezte ki. Az előkép után Traut Péter esperes plébános a Nőegylet igazgatója megnyitó beszédében mély gondolatokban fejtegette a szeretet és a könyörületeségnek mindent legyőző magasztos eszméjét. — Majd Donászy Magda „Szent Erzsébet betege” c. költeményt szavalta el a töle megszokott meleg átérzéssel. Ezután Semetkay Károlyné gimnáziumi tanárnő lépett a függöny elé és stílusos hangulatos előadás keretében a női szív minden melegével és finomságával domborította ki szent Erzsébet erényeit. Rávilágított a mai néhez viszonyokra és kérte asszonytársait, hogy Szent Erzsébet szellemében munkálkodva, jó szívvvel, szóval, tettel, gondlattal segítsék a szegényeket, nyomorgókat és akkor a ködös november után egy szebb, boldogabb magyar tavasz fog virradni mindnyájunkra. A bensőséges ünnepséget a Himnusz hangjai fejezték be, amit Schmelzer Miklós karnagy vezetése alatt a szépen fejlődő kör dalárda énekelt. — Külön meg kell még említenünk az előkép művészi rendezése és összeállítását körül fáradozó Schmelzer Miklós tanárnőt, Mánczos Irén iparművésznőt és Kovács Károly szobrászművészt, akik az előkép kompozícióját tervezték s a stílusos hátteret összeállították. A Szent Erzsébet Nőegylet ezután is köszönetet mond Donászy Viktor-nak, aki az előkép hátteréhez szükséges anyagokat rendelkezésre bocsátotta.

Szabadalmakat

megszerez, értékesít minden államban

Aron és Molnár

SZABADALMI IRODA

Budapest, VIII. Rákóczy-ut 15.
Felvilágosítás díjtalan.

A magyar Standard-Rádiógyár sikere. Köztudomású, hogy a Standard Villamossági Részvénytársaságnak az idei szezonban piacra hozott produktumai olyan népszerűségnek és keresletnek örvének, hogy a gyár szállítási kötelezettségeinek hatalmas mérnöki és üzemi készségével is a legnagyobb erőfeszítésekkel tud megfelelni. A Standard 3a és 3b készülékek, a Standard Conus hangszórók fogalommal váltak, melyek teljesítőképességben, tetszetős kivitelben igen sok, sokkal drágább készülékkel és hangszóróval felülmulnak, a legutóbbi piacról került Rex-Standard Európavevő pedig teljes joggal tekinthető a rádiók

gető háborús készülődések nyomasztó érzése eltűnik legalább néhány napra, hogy a szeretet ünnepén kigyuljon az emberek hívő szemében a boldogság meleg fényle.

Városunkat erősen nyugtalanítja az az ellenőrizhetetlen fáma, hogy egyik legnagyobb szívű és legtevékenyebb polgára talán egészen elköltözik városunkból s csak időnkint látogat el ide. Fontos speciális szakértekek magasabb posztio felé irányítják a sok évtizedes szakmunka minden ágát felölelő és az ezen alapuló lehiggadt, a végső megoldásokat kereső szakértő képességeit továbbra nem nélkülözheti a központ. Erre a híre valóban megremeget a város társadalmát. Ha bekövetkeznék az idő mikor az ő jovialis jóságos, emberszerető, minden helyesen átgondolt társadalmi mozgalmat felkaroló, minden dolgot embert — legyen az munkás vagy tisztviselő — megbecsülő és protegáló egyéniség ha már többé nem lépi át a tisztított küszöbét hivatala felé tartva akkor mindenképen megsegényedünk és az ő személyiségéből kiáradó lélekero meleg sugara nélkül a mindennapi élet nehezebben fog haladni feladatainak megoldása felé.

királyának. Az elért sikerrel kapcsolatban felkerestük a gyár vezetését, ahol a következő közlésre kérték meg bennünket: „A vállalat csak kötelességét teljesítette akkor, amikor a legmodernebb gyártási módokat rendezkedett be és minden eszközzel azon igyekezett, hogy a vásárló közönség minden igényének megfeleljen. Bebizonyosodott, hogy az az állítás, mely szerint a magyar vásárló közönség a külföldi árut a hazai produktum elébe helyezi még akkor is, ha a külföldiért nagyobb árat kell fizetnie, nem felel meg a valóságnak. A magyar vásárló közönség igeo is szívesen vásárol minden elsőrangú magyar iparcikket, mert teljes tudatában van annak, hogy minden külföldre vitt fillér ront az ország gazdasági helyzetén, másfelől már utat tört a nagy tömegben is az a felismerés, hogy a magyar mérnök tudás és villamos gyáripár, mely külföldön is anynyi diadalt aratott, nemcsak hogy eléri, de többnyire túlszárnyalja a külföldi exportcikkeket. Nem szabad itt megemlítenünk, hogy ezen felvilágosító munkában a magyar sajtó értékes támogatására mindenkor számíthattunk. Itt kell tehát a magyar iparnak a kérdést megfognia: Minőségben, külső és belső kiállításban versenyképes, jó árut kell a piacra hozni és akkor a siker marad el. A magyar vásárló közönség megértően fogadta igyekezetünket és amikor bebizonyította, hogy az általunk forgalomba hozott gyártmányok minden tekintetben versenyképesek, mint egy ember állott mellénk. A Standard Villamossági R-T. többezerfőnyi mérnök és munkás gárdája nevében ezúton köszönjük meg a vásárló közönség belénk helyezett bizalmát és igyekezni fogunk, mint a múltban, a jövőben is megfelelni.” A magunk részéről fentiekhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy mi is örvendünk az elért sikernek, elégtételünk ez nekünk is, akik minden alkalmat megragadtunk, hogy a magyar ipar érdekében szavunkat felemeljük.

Eladó. Három drb. négy hónapos fajlisztá dazli kölyök kutya (patkányfogók) Cim a kiadóban.

Készíték **matracot, sezlont, bőr és szalngarnitúrát.** Javítást ház-nál is megcsinálom, **bőrbutort festek bármilyen színt, bármilyen színre.** László matracokat 3 részből 70 P. és feljebb.

Gyotvay Géza
kárpos
Kassai-sor 52.

Vigyázat! Az utóbbi időben egyes könyvgyűzők azzal a megtévesztő trükkel keresik fel a jóhiszemű katolikus családokat, hogy az általuk ajánlott könyveknek a tiszta jóvedelme nyomorenyhítő akció, Szent Imre kollégium szegény deákjai stb. javára lesz fordítva. Ebben a reményben városunkban is jelentékeny megrendeléseket tettek, de a könyvek megérkezése után azonnal világossá vált, hogy a titokzatos könyvkiadó cég nemcsak, hogy nem katolikus, de neve nagyon is távol áll a kereszténységtől. Okadjunk az ilyen gyanús könyvgyűzőkötől és ne költözzünk pénzünket fölösleges luxus könyvekre, mikor egy ilyen drága diszmu árából egész sorozat — tartalmilag értékesbb-nél-értékesebb — hitéleti, tudományos műveket és tisztességes, művészi regényeket adnak a Szent István Társulat, a Corda, a Magyar Kultúra, a Mária Kongregáció kimondott katolikus könyvkiadóvállalatok. A katolikus közönség nagyon jól teszi, ha vallási és társadalmi műveltségének fejlesztésére nagy gondot fordít, ha hazafias és kimondottan katolikus szellemű lapokat és folyóiratokat járát, ha könyvespolcát nem üres, léha és erkölcselen regényekkel, hanem komoly és a lelkeire is hasznos könyvekkel tölti meg. De legyen óvatos és a könyvmegrendeléseknél alaposan nézze meg a könyvkiadócéget, különben önmagát csapja be, szellemi mérget enged házába és pénzével ellenségeinket gazdagítja.

A Roykó-féle Tiszaujlaki bajsuzpedrő mindenütt kapható.

Faültetés a Katolikus Olvasókörben. Mint már megemlékeztünk 16-án vasárnap délelőtti 11-órakor a kath. kör udvarán a Megváltó és a 12-apostol emlékére felkért vezető kath. egyének és egyesületek hársfákat ültettek. Az

Standard 3a

3+1 CSÖVES
HÁLÓZATI RÁDIO!

Kapható minden jobb szaküzletben

ültetés aktusa előtt a kör kistermében egybegyűltek előtt Demeter Bertalan lelkész a kör elnöke méltatta a faültetés jelentőségét, majd Traut Péter esperes emelkedett szavakban ecsetelte a kedves gondolat valóra válásának megkapó voltát. Szavait az ültetés jelisével végezte. Nőjön ki a Katolikus Kör udvarán Krisztusfájal Rajta kívül aki a Megváltó fáját ültette el, ültettek még a Szent Erzsébet Nőegylet, a Mária kongregáció, a Keresztényszocialista szerv. a Kath. Kör dalárda, Szent László kormányfőtanácsos, Holics Endre bányakapitány, Galgó József postafőnök, Szántay István állomásfőnök, Olay Gyula vitanácsnok, Holcsék Antal ny. igazgató, Dr. Pitta Lipót rendőrfőtanácsos.

Elrontott gyomor. bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székzsorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes **Ferenc József** keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvos tudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a sok evés és ivás káros következményeinek igazi jótéteménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **Fő-utca 32 szám alatt** lévő (Krayertemetkezési vállalat mellett)

cipész műhelyemet

a jelen kornak megfelelőleg legjobban bevált és villanyerőre berendezett „univulco” hó és sárcipővulkanizáló üzemmel kibővítettem. Elvállalok minden e szakmába vágó hó és sárcipőknek javítását, sarkalás és talpalását, festését és lakkozását.

Hó és sárcipője csak akkor lesz tökéletesen megjavítva, ha azon az „Univulco és Jakubove J.” szó.

Elhasznált, rossz sár és kócipőjét ne dobja el, azt teljesen újja alakítjuk.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérem.

Tisztelettel
JAKUBOVE JÓZSEF
cipész-mester.

Világhírre csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin tabletták az eredeti „Bayer” csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országában általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly gyakran fel-lepő hűléses betegségek az azokkal együtt járó kellemetlen mellékhatások és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

SPORT.

Az uszásról.

A régi görögök nem tartották egész embernek azt, aki nem tudott uszni. És méltán, mert hiszen az állatok között is ritka az ilyen, az uszás az ösztönös mozgásokhoz tartozik, ami abból is kitűnik, hogy azok is kihasználják a vízből, akik soha sem tanultak uszni. Maga az uszás mindjárt lehetővé válik, ha a tanuló az elmerüléstől való félelmet leküzd.

A háborús példa mutatja az uszás életmentő fontosságát, uszni nem tudó katonáink ezerszámra fulladtak a különböző harcterek folyóiba. De békében is naponta olvasunk híreket vízbefúlásokról, nyáron szinte tömegesen.

Az uszni tudás tehát életmentés szempontjából is elengedhetetlen követelmény, azt még fontosabbá és hasznosabbá teszi a tisztaság és az egészség szolgálata. De a modern idők legfontosabb mozgalmáról, a sportról sem szabad megfeledkeznünk, különösen nekünk magyaroknak, akiknek a sport külügyi téren több hasznot hozott, mint egész külügyi képviselőnk. (nemcsak az osztrák-magyar monarchia idejében.)

Ez a sokféle és nagyfontosságú szempont akkor is kötelességünk tenné az uszás legmesszebbmenő partfogását és oktatását, ha nem volna testnevelési törvény és ha a magyar kultúrájának eszméje nem kötelezne arra, hogy a művelt nyugat nemzeteinek e téren mutatkozó gyors haladásával lépést tartsunk. A kötelező iskolai uszásoktatás ma már olyan elismert életszükséglet, amelynek kielégítésétől a modern testnevelő nem zárkozhat el.

Uzdára és fürdőre tehát a legutolsó falunak is szüksége van és ha a fiatalisággal a vizet megtudjuk kedveltetni az iskolában, akkor az uszodai és fürdő vállalkozások jóvedelmessége is biztosítva van. Tehát első sorban propagandára van szükség, aminek legjobb eszköze a szakszerű tanítás, a sport is az evvel velejáró verseny, amely ambíciót kelt és a tömegek érdeklődését is felébreszti. Ennek érdekében megfelelően felszerelt uszodára van szükség, valamint az uszás-oktatás megszervezésére.

Helyi viszonyainkat figyelembe véve a következők megvalósítása volna szükséges: Az uszoda kiépítése 25x20 méter nagyságúra, amihez jelenleg elegendő telek áll rendelkezésre. A vízfelület nagyságát a sportszempont mellett a forgalom emelése érdekében is kívánatos, a kabinok szaporításával együtt. Ezután vándor trénerre kell kéri a Magyar Uszók Szövetségtől, aki tanítaná és foglalkoztatná az uszokat. Még ez a dolog elintéződik, rendezni kell az uszodahasználat kérdését, olyanformán, hogy:

a.) egyelőre a polgáriban, gimnáziumban, iparostanonc iskolákban, a leventék, csendőrök, pénzügyőrök, vármőrök és katonák, rendőrök körében be kell vezetni a kötelező uszástanítást.

b.) vagy külön uszóegyesületet kell alakítani, vagy pedig a jelenleg működő sportegyleteknek kell az uszó szakosztályokat megalakítaniuk.

Ilyen körülmények mellett biztosítható az uszoda megfelelő kihasználása nemcsak a hatalmas forgalom biztosításával, hanem a sportszempont szolgálataival is. Ez a dolog egyben szükségessé és lehetségessé teszi az uszodai belépti díjak rendezését is. Nyilvánvaló, hogy a jelenlegi 80 f. belépti díj az uszodától épen azokat tartja távol, akiknek az uszodára legnagyobb szüksége volna és akiket az uszodára való eljutás váratlanul akadályoz meg. Akik azt hánnyák az uszoda szemére, hogy rontja az erkölcsöket, vegyék tudomásul, hogy akik uszni járnak az uszodába azok nem flörtölnek. A flörtölés azok körében otthonos, akik nem a víz kedvéért járnak az uszodába. Ezeknek nem is drága a 80 f. Ha tehát erkölcsöt akarunk látni az uszodában, engedjük be abba a sportot a maga munkájával, szellemével és fegyelmével. Ha pedig már az anyagiaknál tartunk, úgy nem hallgathatjuk el azt a meggyőződésünket, hogy a nemes hivatásának szolgálatába állított uszoda akkor is busásan megfizet a maga kamatját, ha ez készpénz haszon alakjában nem is mutatkozik. De mint említettük, ha propaganda munkának révén közszükségletté tesszük a fürdést, akkor a nagyforgalom csekély összegű belépti díjak mellett is hasznot fog

hajtani. Az uszodának tehát demokratizálására van szüksége, hogy megfeleljen a maga egészségügyi, nemzeti és sportbeli hivatásának, amely nagy célok megérdemlik azt, hogy az uszoda úgy megértésre és méltánylásra találjon, hogy avval hozzáértéssel, szeretettel és ambícióval foglalkozzanak az eddigi külsőséges szempontok helyett.

Dr. Zemplényi Imre
bányaorvos.

Amatőr bajnokságok állása.

Az őszi forduló végére értünk. A múlt vasárnapi SSE—MOVTK meccs a SSE számára szerezte meg az őszi bajnokságot. Bár a múlt évi bajnok DVTK-val még csak holnap mérkőzik, elsőse még vereség esetén sem lehet vitás, mert gólaránya akkor is jobb lesz, mint az utána sorakozó DVTK-é. Így a SSE derék csapata beváltotta a hozzáfűzött reményeket s ha tavasszal is ilyen akaratlaltal megy bele a küzdelmekbe, a mindannyiunk által várva-várt bajnokság sem marad el.

Nem így az SBTC, amelyet következetesen üldöz a balszerencse. Igaz, hogy még két mérkőzése van hátra, amely elé bizalommal tekintünk, de még így csak a negyedik, ötödik lehet a tabellán. Csak a nagy gólarányú győzelem lendíthet rajta erősebben.

A STAC is szeszélyes egyesület. Jobb csapatokkal szemben nagyobb játékokat képvisel, gyengébbektől rendszerint kikap, de mindamellett elég jól tartja magát.

SSE—MOVTK. (1:0) 3:1. Lendületes, erőteljes játék, ahol az SSE nagyobb tudását és precízebb összjátékát a MOVTK nagyobb lelkesedéssel próbálta ellensúlyozni. Változatos, helyenként izgalmas pillanatok tarkították a mindvégig elsősorúlyú nyívón mozgó mérkőzést. Az őszi kapusnak igen sok dolga akadt, amit testi épségének veszélyeztetése mellett is pompásan ellátott. De Csalának is volt néhány taptot érdemlő védése. Így a biztos gólnak látszó 11-es is. Kádár jól helyezkedő játékos, de kissé még tévovázó. Dancsákat erős modoráról jó volna leszoktatni. A „Tata” most is sokat triblizett — hiába. A gólokat Kádár (2) és Márkuszt rugták.

Dobó ISE—STAC 2:1. A szerencsésebb egri csapat győzött.

A bajnokság állása:

I. osztály.

1. SSE	8	7	—	1	20:5	14
2. DVTK	8	5	2	1	16:7	12
3. MVSC	9	5	1	3	20:12	11
4. M. OVTK	8	5	—	3	22:11	10
5. PBÜSE	9	4	1	4	17:16	9
6. DAC	9	4	1	4	16:18	9
7. J. Lehel	9	2	3	4	16:15	7
8. SAC	9	2	1	6	11:21	5
9. GyAK	9	1	3	5	11:27	5
10. S. MÁV	8	2	—	6	10:27	4

Hátralévő mérkőzések: SSE-DVTK, OVTK-S. MÁV.

II. osztály, mátravidéki csoport.

1. HVSE	8	6	1	1	20:5	13
2. GyKASE	8	6	—	2	18:9	12
3. HAC	8	5	1	2	28:9	11
4. Dobó ISE	8	4	1	3	15:13	9
5. MESE	7	3	2	2	13:6	8
6. STAC	7	4	—	3	9:12	8
7. SBTC	6	3	1	2	16:7	7
8. FSE	6	1	—	5	7:18	2
9. Egri Vasas	8	—	—	8	5:26	—
10. Hevesi SE	4	—	—	4	1:27	—

Ebben a csoportban a HSE késői sok elmaradt és megismétlődő meccs miatt egész sereg mérkőzés van hátra.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánjától.
20657/1930 sz.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur 257349/1939 sz. rendelete értelmében ezúton is tudomására hozom a törvényhatóságom területén működő egyesületeknek és szervezeteknek, hogy mindazok az egyesületek, amelyeknek tagjai kormányhatóságilag látmozott vagy jóváhagyott alapszabályai vagy egyéb szabályai értelmében formaruha és egyéb felszerelési tárgyak (derékszíj, vállszíj stb.) viselésére jogosultak, kötelesek tagjaikat névre szóló oly arcképes igazolvánnyal ellátni, amely egyrésztől igazolja, hogy a formaruha viselője az egyesület vagy szervezet tagja, másrésztől az egyesületi, vagy szervezeti tagnak a személyi adatait (név, születésiév és hely, lakhely és foglalkozás) valamint azt is tartalmazza, hogy az illető az egyesület vagy szervezet mily belügyminiszteri szám alatt lát-

tamozott alapszabályai vagy szabályzata értelmében jogosult a formaruha és a felszerelési tárgyak viselésére.

Balassagyarmat, 1930. nov. 16-án.
Baross alispán.

Hirdetmény.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztérium 152.347/1930. sz. körrendelete. Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének, a városok polgármesterének és valamennyi járás főszolgabírájának. — A korhatáron túl engedélyezett nevelési pótlékok és árvajáradékok iránti igényjogosultság igazolása tárgyában az 1922. évi 91.000 IX. a.N.M.M. sz. rendelet 9-§-a 2. pontjának negyedik bekezdésében foglalt rendelkezéseket akképen módosítom, hogy jövőben a hatósága alá tartozó igényjogosult hadirokantak és hadiözvegyek gyermekeinek, illetve a szülőtlen árváknak tanulmányi előmenetelét és tanulmányai továbbfolytatását igazoló iskolai bizonyítványokat a szülők, illetve gyámok a hatóságok igénybevétele nélkül közve lenül a m. kir. központi illetményhivatalnak mutassák be, az illető naptári év végéig, tehát dec. 31-ig. Budapest, 1930. nov. 10. Ernszt Sándor s.k.

Salgótarján m. város polgármesteri hiv.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban

SINGER VARRÓGÉP

MINDENT VARR STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZ. TÁRS.

SALGÓTARJÁN

a városházával szemben.

1628/1930. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1930. évi 4107/6 számú végzése következtében Dr. Szokoly István ügyvéd által képviselt Babin-

dali János és csatl. társai javára 152 P. 77 f. s. jár. erejéig 1930. évi augusztus hó 2-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1050 pengőre becsült következő ingóságok, u. m.: dinamó, kapcsoló tábla stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1930. évi Pk. 4107/6 számú végzése folytán 152 P. 77 fill. hátr. tőkekövetelés erejéig Kazáron leendő megtartására 1930. nov. 27. n. d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az alárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1930. október 16.

Török

kir. jbirósági végrehajtó.

2013/1930. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a bpesti közp. kir. járásbírósnak 1930. évi 230093/3 számú végzése következtében Dr. Laufer Samu ügyvéd által képviselt Szollás és Molnár javára 195 P. 54 f. s. jár. erejéig 1930. évi szeptember hó 29-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2280 Pengőre becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsik, dagasztógép, dinamó, motor, kerékpár nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a salgótarjáni kir. járásbírósnak 1930. évi Pk. 7257/ számú végzése folytán 195 P. 54 f. tőkekövetelés, ennek 1930. évi január hó 31 napjától járó 10% kamatai és eddig összesen 68 P. 38 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Salgótarjánban Fő-u. 85 sz. a. leendő megtartására 1930. november 26-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1930. október 24.

Török

kir. jbirósági végrehajtó.

Gyöngyössy Rezső

cipőüzem Salgótarján.

Kainer-ház. — Telefon: 47. — Pécskö-uca 2.

Készít rendelésre felelősség mellett Ortophéd cipőt a legkényesebb lábra is!

SPORT, VADÁSZ

és egyéb I. osztályu férfi, női, gyermek, varrott és szegesmunkát.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

22. Sz. 23. V.	25. Kedd	27. Csütörtök
Vad orhideák. Román 12 felv.	Bünel szerzett dicsőség Szinmü 8 felv.	A vágyak utcája. Dráma 7 felvonásban.
A nábob leánya. 8 felvonásban.	Bostoni svihákok. Vígjáték 8 felv.	A miniszter ur 10 felvonásban.

Közdete hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér.